

[Kelm-Hansen]

forklare, at den slags holdninger til det sydafrikanske apartheidregime repræsenteres i det danske folketing og af et forholdsvis stort parti. Det har også af og til været vanskeligt at få dem til at tro, at det forholder sig sådan, for det passer ikke rigtig med det billede, de normalt har af de skandinaviske lande, af vore frihedsidealere, vore demokratier og af vort høje oplysningsniveau.

Jeg skal derfor blot på socialdemokratiets vegne afvise forslaget. Vi støtter helt og fuldt den Sydafrikapolitik, som udenrigsministeren netop har redegjort for, og vi håber bl. a., at den internationale konference om sanktioner mod Sydafrika, som den netop afsluttede FN-generalforsamling besluttede at afholde i den nærmeste fremtid, kan nå frem til så betydningsfulde og så magtfulde vedtagelser, at det nuværende sydafrikanske regime uigenkaldeligt tvinges i knæ. Det var ikke mindre end 130 af FNs medlemslande, der stod bag ved denne konferences indkaldelse. FN har jo, det skal indrømmes, gennem årene vedtaget et utal af fordømmende resolutioner, som bortset fra sikkerhedsrådets vedtagelse om våbenembargo ikke har haft bindende karakter. De forhandlinger, der skal finde sted efter den vedtagelse, jeg nævnede før, må derfor resultere i, at sikkerhedsrådet også på andre væsentlige områder træffer bindende afgørelser, f. eks. vedrørende olieembargo og standsning af udenlandske investeringer og långivning til Sydafrika.

Det er disse ting, regeringen vil arbejde for, som det fremgik af udenrigsministerens indlæg, og det er den slags foranstaltninger, som også den socialdemokratiske folketingsgruppe fortsat vil arbejde for.

#### **Bjørn Elmquist (V):**

Fra venstres side mener vi ikke, at dette forslag til folketingsbeslutning fra fremskridtspartiets side behøver at give anledning til en større udenrigspolitisk debat. Vi har ved flere lejligheder haft mulighed for at udtrykke, hvad vi mener om Sydafrika og apartheidpolitikken, der føres dernede, senest ved VS-forslaget, mener jeg det var, om boykot af Sydafrika. Jeg skal derfor blot gentage, at vi er imod apartheidregimet, og at vi ikke kan støtte dette forslag fra fremskridtspartiet.

#### **Kjelgaard (KF):**

I bemærkningerne til det foreliggende beslutningsforslag siger fremskridtspartiet, at det er dobbeltmoralsk og hyklerisk, når Danmark over for et enkelt land optræder bedrevide og belærende, og at hensigten kun kan være at lægge slør over den pantsætningspolitik, kaos og slendrian, regeringen fører i Danmark. Jeg beklager, men jeg kan ikke selv med min bedste vilje se, at Danmark har lært Sydafrika noget som helst, eller at regeringen har forsøgt eller formået at lægge noget som helst slør over sin økonomiske politik med sin holdning til Sydafrika. Jeg er lige ved at tro, at man skal være meget bedrevide for at kunne se sammenhængen: holdning til Sydafrika lig med tilsløring af den økonomiske politik. Sikken en gang vås!

Regeringen er ganske vist i et dilemma. På den ene side en venstrefløj inklusive det radikale venstre, der presser på for at få regeringen til at boykotte Sydafrika, og på den anden side en højrefløj, der har presset den anden vej i erkendelse af, at lille Danmark er totalt afhængig af kul fra Sydafrika. Er det dobbeltmoralsk eller hyklerisk?

Jeg har flere gange her fra denne talerstol givet udtryk for, at vi selvfølgelig i det konservative folkeparti er modstandere af apartheidpolitik, men vores forhold til Sydafrika er vel nærmere at betegne som en balanceakt, og jeg tror, at de fleste vil kalde det både demokratisk og måske endda diplomatisk. Men hvorfor netop kun Sydafrika, nu vi skal til det? Hvad med alle de andre forhold til omverdenen? Forholdet til Israel f. eks.? Det ønsker vi at opretholde som et godt og venskabeligt forhold, men på den anden side ønsker vi også at have et godt forhold til de arabiske lande af hensyn til vor olieforsyning. Det er vel også dobbeltmoralsk eller hyklerisk. Og hvad med forholdet til østlandene? På den ene side fordømmer vi deres måde at praktisere menneskerettighederne på, og på den anden side ønsker vi, f. eks. af hensyn til vor betalingsbalance, at udbygge samhandelen med dem. Dobbeltmoralsk, hyklerisk osv.? Der kunne nævnes mange flere eksempler, men desværre forholder det sig sådan, at vi ikke engang behøver at gå uden for folketingssalen for at finde dem. Jeg tror, at de fleste af os herinde kender et